

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
**ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ, ΔΙΚΑΙΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
& ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ**

International Private Law, Law of International Business Transactions
& Comparative Legal Studies

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2022 - 2023

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	4
Η Νομική Σχολή	5
Το ΠΜΣ «Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο, Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών & Συγκρι- τικές Νομικές Σπουδές»	6
Συντονιστική Επιτροπή	6
Αντικείμενο, Σκοπός, Μαθησιακά αποτελέσματα	7
Μεταπτυχιακοί Τίτλοι	7
Προϋποθέσεις και διαδικασία εισαγωγής	7
Διάρκεια σπουδών	8
Τέλη φοίτησης	8
Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο	8
Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών	9
Διδασκαλία μαθημάτων	10
Αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας	10
Εξετάσεις και αξιολόγηση των φοιτητών	10
Εκπόνηση διπλωματικής εργασίας	11
Υπολογισμός βαθμού διπλώματος	11
Πρόσβαση σε περαιτέρω σπουδές	11
Περιεχόμενο μαθημάτων και μαθησιακά αποτελέσματα Ειδίκευσης «Ιδιω- τικό Διεθνές Δίκαιο & Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών»	12
Περιεχόμενο μαθημάτων και μαθησιακά αποτελέσματα Ειδίκευσης «Συ- γκριτικές Νομικές Σπουδές»	19
Διδάσκοντες	26
Ακαδημαϊκός Σύμβουλος	26
Γραμματεία	26
Ιστοσελίδα	27
Αίθουσες διδασκαλίας και εξετάσεων	27
Πρόσβαση	27
Βιβλιοθήκη της Νομικής Σχολής	27
Εργαστήριο Νομικής Πληροφορικής	28
Υποστηρικτικές Υπηρεσίες, Παροχές και Φοιτητική Μέριμνα	29

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

<https://www.uoa.gr>

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το οποίο εγκαινιάστηκε στις 3 Μαΐου του 1837, είναι το μεγαλύτερο κρατικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα και ένα από τα μεγαλύτερα πανεπιστήμια στην Ευρώπη. Όπως όλα τα άλλα ελληνικά πανεπιστήμια, είναι αυτοδιοικούμενο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και όλα τα σημαντικά θέματα πολιτικής καθορίζονται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με ένα φοιτητικό σώμα περίπου 68.500 προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, πάνω από 2.100 μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού και περίπου 1.000 άτομα διοικητικό, γραμματειακό και εξειδικευμένο προσωπικό, το Πανεπιστήμιο Αθηνών στοχεύει στην αριστεία τόσο στη διδασκαλία όσο και στην έρευνα σε ένα σημαντικά ποικίλο φάσμα επιστημονικών κλάδων. Οι 9 Σχολές του ΕΚΠΑ είναι:

- Θεολογική Σχολή
- Νομική Σχολή
- Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών
- Φιλοσοφική Σχολή
- Σχολή Θετικών Επιστημών
- Σχολή Επιστημών Υγείας
- Σχολή Επιστημών της Αγωγής
- Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού
- Σχολή Αγροτικής Ανάπτυξης Διατροφής και Αειφορίας

Όργανα Διοίκησης του ΕΚΠΑ

- Η Σύγκλητος
- Το Πρυτανικό Συμβούλιο
- Ο Πρύτανης
Καθ. Μελέτιος-Αθανάσιος Δημόπουλος, rector@uoa.gr
- Οι Αντιπρυτάνεις
 - Αντιπρύτανης Διοικητικών Υποθέσεων
Καθ. Αθανάσιος Τσακρής, vrec-admin@uoa.gr
 - Αντιπρύτανης Έρευνας και Δια Βίου Εκπαίδευσης
Καθ. Νικόλαος Βούλγαρης, vrec-rd@uoa.gr
 - Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας
Καθ. Δημήτριος Καραδήμας, vrec-acafir@uoa.gr
 - Αντιπρύτανης Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
Καθ. Χαρά Σπηλιοπούλου, vrec-fin@uoa.gr

Η Νομική Σχολή

<https://www.law.uoa.gr>

Η Νομική Σχολή, που μαζί με την Θεολογική, την Ιατρική και την Φιλοσοφική αποτέλεσαν τον πυρήνα του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο ιδρύθηκε το 1837 επί Βασιλείας Όθωνος, γαλούχησε γενεές άξιων επιστημόνων και σημαντικών παραγόντων της πολιτικής ζωής της χώρας, προσφέροντας ανεκτίμητο εκπαιδευτικό έργο. Από το 1982 μέχρι το 2013 λειτούργησε ως Τμήμα Νομικής στο πλαίσιο της Σχολής Ν.Ο.Π.Ε. του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), ενώ με το Π.Δ. 85/2013 μετεξελίχθηκε πλέον σε αυτόνομη μονοτμηματική Σχολή.

Το κεντρικό κτήριο της Σχολής βρίσκεται στο οικοδομικό τετράγωνο μεταξύ των οδών Σόλωνος, Σίνα, Μασσαλίας και Ακαδημίας, ενώ μαθήματα πραγματοποιούνται και στα κτήρια Ακαδημίας 45 και Ακαδημίας 47, όπου στεγάζονται και οι Γραμματείες της Σχολής και των 6 Τομέων της.

Στη Νομική Σχολή προσφέρονται μαθήματα γενικής νομικής παιδείας, καθώς και μαθήματα εξειδίκευσης σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Η εκπαιδευτική διαδικασία σε διακλαδικό και διεπιστημονικό επίπεδο δεν περιορίζεται μόνο στο πλαίσιο του Πανεπιστημίου Αθηνών, αλλά πραγματώνεται σε συνεργασία και με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εσωτερικού, καθώς και στη βάση διεθνών προγραμμάτων με διακεκριμένα ανώτατα ιδρύματα του εξωτερικού.

Όργανα Διοίκησης της Νομικής Σχολής

- Η Συνέλευση της Σχολής
- Η Κοσμητεία της Σχολής
- Ο Κοσμήτορας
Καθηγητής Λίνος-Αλέξανδρος Σισιλιάνος, deanlaw@law.uoa.gr asicilianos@law.uoa.gr
- Ο Αναπληρωτής Κοσμήτορας
Καθηγητής Κωνσταντίνος Χριστοδούλου, kchristo@law.uoa.gr
- Οι Διευθυντές των Τομέων της Σχολής
 - Α΄ Τομέας Ιδιωτικού Δικαίου: Καθηγητής Δημήτριος Λιάππης
 - Β΄ Τομέας Ιδιωτικού Δικαίου: Καθηγήτρια Γαρυφαλλιά Αθανασίου
 - Τομέας Δημοσίου Δικαίου: Καθηγήτρια Πατρίνα Παπαρηγοπούλου
 - Τομέας Ποινικών Επιστημών: Αναπλ. Καθηγητής Γεώργιος Τριανταφύλλου
 - Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου: Αναπλ. Καθηγήτρια Αθηνά Δημοπούλου
 - Τομέας Διεθνών Σπουδών: Καθηγητής Χαράλαμπος Παμπούκης
- Γραμματέας της Σχολής: Ελένη Ε. Κουρέλη
Ακαδημίας 47, 210 3688661, ekoureli@law.uoa.gr

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο, Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών & Συγκριτικές Νομικές Σπουδές»

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο, Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών και Συγκριτικές Νομικές Σπουδές» συνιστά μετεξέλιξη του ήδη υπάρχοντος ενιαίου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής. Η υψηλού επιπέδου ερευνητική εκπαίδευση που παρέχεται στους κόλπους του έχει προσδώσει αναγνώριση στο Πρόγραμμα τόσο από την ημεδαπή επιστημονική κοινότητα όσο και από πανεπιστήμια της αλλοδαπής. Οι διδακτικές δραστηριότητές του έχουν συνδυαστεί με έναν εντυπωσιακό αριθμό ερευνητικών δραστηριοτήτων υψηλότερου επιπέδου και πλήθος δημοσιεύσεων τόσο των μελών ΔΕΠ όσο και των μεταπτυχιακών φοιτητών και των αποφοίτων του στο γνωστικό του αντικείμενο. Στο πλαίσιο του προγράμματος μεταλαμβάνεται η αδιαπραγμάτευτη ακαδημαϊκή κληρονομιά των μεγάλων νομικών που δίδαξαν στη Νομική Σχολή του ΕΚΠΑ, και ταυτόχρονα συμβάλλει στην πρόοδο νομικής επιστήμης στον τομέα αυτό, καθώς παρουσιάζει με ολοκληρωμένο, σφαιρικό και πλήρη τρόπο όλες τις σύγχρονες τάσεις και εξελίξεις του κλάδου.

Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ

Διευθύντρια

- Καθηγήτρια Ελένη Μουσταϊρά
Ακαδημίας 45, 2103688629, emoustai@law.uoa.gr

Αναπληρώτρια Διευθύντρια

- Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ρεβέκκα Εμμανουέλα Παπαδοπούλου
Ακαδημίας 45, 2103688671, manpapad@law.uoa.gr

Μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής

- Καθηγητής Χαράλαμπος Παμπούκης
Ακαδημίας 45, 2103688633, chpamboukis@law.uoa.gr
- Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Χρυσαφώ Τσούκα
Ακαδημίας 45, 2103688633, chtsouca@law.uoa.gr
- Αναπληρωτής Καθηγητής Φίλιππος Βασιλόγιαννης
Ακαδημίας 45, 2103688613, pvassil@law.uoa.gr
- Επίκουρος Καθηγητής Αναστάσιος Γουργουρίνης
Ακαδημίας 45, 2103688628, agourg@law.uoa.gr

Γραμματεία του ΠΜΣ

- Μαριλένα Ζαχαροπούλου
Ακαδημίας 45, 210 3688675, mzacharop@uoa.gr

Αντικείμενο – Σκοπός – Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) της Νομικής Σχολής αποσκοπεί στην εμβάθυνση και την προαγωγή της γνώσης, καθώς επίσης στην προώθηση της έρευνας στο γνωστικό αντικείμενο του Ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, δικαίου διεθνών συναλλαγών και συγκριτικών νομικών σπουδών, με συνεκτίμηση των αναγκών ανάπτυξης της χώρας. Για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών απαιτείται αφενός η επιτυχής ολοκλήρωση δύο εξαμήνων υποχρεωτικής φοίτησης ενός κύκλου συστηματικών και εξειδικευμένων σπουδών με παράλληλη ερευνητική εργασία και αφετέρου η συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Ειδικότερα, η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας αποβλέπει στην παραγωγή επιστημονικής έρευνας υψηλού επιπέδου και στη δημιουργία επιστημόνων ικανών να συμβάλουν στην πρόοδο της επιστήμης.

Στην ειδίκευση «**Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο & Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών**» επιδιώκεται η εις βάθος εξοικείωση των φοιτητών με τα ειδικότερα, ποικίλλα προβλήματα του εν στενή και εν ευρεία έννοια ιδιωτικού διεθνούς δικαίου με τη μελέτη της διεθνούς βιβλιογραφίας και νομολογίας, λαμβανομένης υπ' όψη της ιδιαίτερης πρακτικής σημασίας των σχέσεων με στοιχεία αλλοδαπότητας και των διεθνών συναλλαγών. Για την αποτελεσματική παρακολούθηση του μεταπτυχιακού προγράμματος απαιτείται η άριστη γνώση του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου και των διαφόρων πτυχών του.

Στην ειδίκευση «**Συγκριτικές Νομικές Σπουδές**» επιδιώκεται ο εμπλουτισμός των γνώσεων των φοιτητών σχετικά με τις νεότερες προσεγγίσεις/μεθόδους που ακολουθούνται στο Συγκριτικό Δίκαιο. Οι φοιτητές εξοικειώνονται με τον πλούτο αυτών των προσεγγίσεων και εκπαιδεύονται στη συγκριτική έρευνα και μελέτη διαφόρων δικαίων, όλου του κόσμου.

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Π.Μ.Σ. «Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο, Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών και Συγκριτικές Νομικές Σπουδές» απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στις παρακάτω επιμέρους επιστημονικές ειδικεύσεις:

1. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ & ΔΙΚΑΙΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
(International Private Law, Law of International Business Transactions)
2. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (Comparative Legal Studies)

Προϋποθέσεις και διαδικασία εισαγωγής

Στο Πρόγραμμα γίνονται δεκτοί, κατόπιν επιλογής πτυχιούχοι Νομικής της ημεδαπής και αντίστοιχων Σχολών αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Με απόφαση της Σ.Ε. μπορούν να γίνουν δεκτοί και πτυχιούχοι Σχολών ΑΕΙ της ημεδαπής και Σχολών αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής σε συναφή προς το αντικείμενο της ειδίκευσης γνωστικά αντικείμενα. Απαραίτητη η πολύ καλή γνώση αγγλικής ή γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας. Ο αριθμός των εισακτέων είναι 25 ανά

ειδίκευση. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μετά από ανάρτηση σχετικής προκήρυξης στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ και του Τμήματος. Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται από τριμελή επιτροπή με βάση τα κριτήρια που ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του ΠΜΣ. Η Σ.Ε. καταρτίζει μέχρι 15 Σεπτεμβρίου τον πίνακα επιτυχόντων και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση και οι εγγραφές πραγματοποιούνται μετά από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του ΠΜΣ.

Διάρκεια σπουδών

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε 2 ακαδημαϊκά εξάμηνα, χωρίς να προβλέπονται θερινές διακοπές, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας. Υπάρχει δυνατότητα παράτασης έως 2 μήνες μόνο ως προς την κατάθεση της διπλωματικής εργασίας, έπειτα από ατομική αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση. Οι φοιτητές έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση της Σχολής, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα 2 συνεχόμενα εξάμηνα. Η ως άνω αιτιολογημένη αίτηση υποβάλλεται έως τη λήξη του χειμερινού εξαμήνου και η αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Τέλη φοίτησης

Για τη φοίτηση στο Π.Μ.Σ. οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλος φοίτησης 600 ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου και σε περίπτωση παραίτησης ή διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή, το τέλος συμμετοχής δεν επιστρέφεται. Από την καταβολή του τέλους φοίτησης απαλλάσσονται οι φοιτητές του Π.Μ.Σ., που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 86 του Ν. 4957/2022 και οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το 30% του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο 2022-2023

Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους. Τα μαθήματα οργανώνονται σε ακαδημαϊκά εξάμηνα σπουδών καθένα εκ των οποίων περιλαμβάνει 13 εβδομάδες διδασκαλίας και 3 εβδομάδες εξετάσεων. Όλα τα μαθήματα εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Χειμερινό εξάμηνο

- Περίοδος Διδασκαλίας: από 03/10/2022 έως και 13/01/2023
- Περίοδος Εξετάσεων: από 01/02/2023 έως και 17/02/2023

Επίσημες αργίες

- Εθνική Εορτή: 28 Οκτωβρίου 2022
- Πολυτεχνείο: 17 Νοεμβρίου 2022
- Διακοπές Χριστουγέννων: από 24 Δεκεμβρίου 2022 έως και 6 Ιανουαρίου 2023
- Τριών Ιεραρχών: 30 Ιανουαρίου 2023 (Θρησκευτική-εκπαιδευτική εορτή)

Εαρινό εξάμηνο

- Περίοδος Διδασκαλίας: από 28/02/2023 έως και 09/06/2023
- Περίοδος Εξετάσεων: από 19/06/2023 έως και 07/07/2023

Επίσημες αργίες

- Καθαρά Δευτέρα: 27 Φεβρουαρίου 2023
- Εθνική Εορτή: 25 Μαρτίου 2023
- Διακοπές Πάσχα: από Μ. Δευτέρα 10/04/2023 έως και 23/04/2023
- Πρωτομαγιά: 01 Μαΐου 2023
- Αγίου Πνεύματος: 05 Ιουνίου 2023
- Επίσημη αργία για τη Νομική Σχολή: 21 Φεβρουαρίου 2023
- Φοιτητικές εκλογές: Η Σχολή παραμένει κλειστή την ημέρα διεξαγωγής τους και την επόμενη
- Εξεταστική Περίοδος Σεπτεμβρίου: από 01/09/2023 έως και 28/09/2023

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Η φοίτηση στα Π.Μ.Σ. της Νομικής Σχολής και η απόκτηση του Δ.Μ.Σ. αντιστοιχεί σε 75 πιστωτικές μονάδες. Ειδικότερα, ο φόρτος εργασίας, με τον οποίο επιβαρύνεται ο φοιτητής αποτιμάται σε 10 πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα πρώτου και δεύτερου εξαμήνου. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία αποτιμάται σε 15 πιστωτικές μονάδες. Στα δύο εξάμηνα διδάσκονται συνολικώς 6 μαθήματα, εκ των οποίων τα 4 ορίζονται ως υποχρεωτικά για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., ενώ 2 είναι μαθήματα επιλογής, τα οποία ο υποψήφιος επιλέγει από τους προτεινόμενους για κάθε Π.Μ.Σ. καταλόγους. Στον κατάλογο επιλεγόμενων μαθημάτων δύνανται να περιλαμβάνονται υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα μαθήματα από τα προσφερόμενα σε άλλες ειδικεύσεις του Προγράμματος ή σε άλλα Π.Μ.Σ. της Σχολής. Αναγνώριση μαθημάτων δεν είναι δυνατή.

Ειδίκευση «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ»

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ		Β' ΕΞΑΜΗΝΟ	
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS
Ιδιωτικό διεθνές δίκαιο	10	Δικονομικό διεθνές δίκαιο	10
Δίκαιο διεθνούς διαιτησίας	10	Δίκαιο διεθνών συναλλαγών	10
		ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	15
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
Δίκαιο ελληνικής ιθαγενείας	10	Δίκαιο κατάστασης αλλοδαπών	10
Συγκριτικό ιδιωτικό διεθνές δίκαιο	10		
ΣΥΝΟΛΟ	30	ΣΥΝΟΛΟ	45

Ειδίκευση «ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ»

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ		Β' ΕΞΑΜΗΝΟ	
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS
Σύγκριση νομικών πολιτισμών	10	Ειδικά θέματα συγκριτικού δικαίου	10

Ανθρωπολογία δικαίου	10	Κοινοδίκαιο (Common Law) και αστικό δίκαιο: Θεμελιώδεις αρχές	10
		ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	15
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
Συγκριτικό ιδιωτικό διεθνές δίκαιο	10	Δίκαιο και Τέχνη	10
Θέματα κοινωνιολογίας του δικαίου	10		
ΣΥΝΟΛΟ	30	ΣΥΝΟΛΟ	45

Διδασκαλία μαθημάτων

Η διδασκαλία γίνεται διά ζώσης αλλά δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή έκτακτες συνθήκες ή σε περίπτωση οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα. Η διδασκαλία μπορεί να περιλαμβάνει ενδιάμεσες ασκήσεις, επισκέψεις σε ρυθμιστικούς ή άλλους φορείς και εικονικές δίκες. Μπορεί επίσης να οργανωθεί σε σεμιναριακές ενότητες, με διαφορετικούς εισηγητές υπό την επίβλεψη του διδάσκοντος. Τα μαθήματα διδάσκονται δύο ώρες την εβδομάδα. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και ο αριθμός των απουσιών δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 3 ανά μάθημα εκ των οποίων οι 2 αδικαιολόγητες.

Αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Για την αξιολόγηση όλων των μαθημάτων της Νομικής Σχολής χρησιμοποιείται η πλατφόρμα Survey <https://survey.uoa.gr>. Η αξιολόγηση των μαθημάτων από τους φοιτητές γίνεται με με χρήση username & password όπως στο mystudies μεταξύ 8ης και 11ης εβδομάδας διδασκαλίας κάθε εξαμήνου. Στην αξιολόγηση μπορούν να συμμετάσχουν μόνο οι φοιτητές που έχουν δηλώσει το μάθημα. Οι φοιτητές ενημερώνονται για την περίοδο αξιολόγησης με ανακοίνωση στην ιστοσελίδα της Σχολής και στο e-class του κάθε μαθήματος. Το σύστημα εγγυάται την ανωνυμία και τη μοναδικότητα της κάθε συμμετοχής.

Εξετάσεις και αξιολόγηση των φοιτητών

Οι εξεταστικές περίοδοι είναι δύο για κάθε μάθημα. Η πρώτη ακολουθεί τη λήξη των μαθημάτων κάθε εξαμήνου και διαρκεί έως τρεις εβδομάδες και η δεύτερη λαμβάνει χώρα εντός του μηνός Σεπτεμβρίου και διαρκεί επίσης έως τρεις εβδομάδες. Στη δεύτερη περίοδο προσέρχεται ο φοιτητής που απέτυχε ή δεν προσήλθε σε ένα ή περισσότερα μαθήματα του πρώτου ή δεύτερου εξαμήνου. Στην ίδια περίοδο προσέρχεται και ο φοιτητής που επιθυμεί να επαναλάβει την εξέταση για βελτίωση βαθμού. Αν ο φοιτητής αποτύχει δύο φορές στο ίδιο μάθημα (και σε έως δύο μαθήματα), θα εξετάζεται, μετά από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το μάθημα και ορίζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή. Οι εξετάσεις μπορεί να είναι γραπτές ή

προφορικές εξετάσεις, κατ' επιλογή του διδάσκοντος. Ο εξεταστής συνεκτιμά τις εισηγήσεις, ερευνητικές εργασίες, ασκήσεις ή άλλες μορφές συμμετοχής των φοιτητών κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας. Κατά τη διεξαγωγή των εξετάσεων εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10.

Εκπόνηση διπλωματικής εργασίας

Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται κατά τη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου σπουδών και κατατίθεται το αργότερο έως την 30η Σεπτεμβρίου του έτους στο οποίο διδάσκεται το δεύτερο εξάμηνο. Η διπλωματική εργασία πρέπει να εκπονηθεί από τον φοιτητή και να αποτελεί προϊόν πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας. Για το σκοπό αυτό, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υπογράφουν δήλωση περί μη προσβολής πνευματικής ιδιοκτησίας. Η διπλωματική εργασία υποστηρίζεται ενώπιον τριμελούς επιτροπής. Αν η διπλωματική εργασία δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα ή δεν κριθεί επιτυχής, δεν απονέμεται στο φοιτητή το Δ.Μ.Σ.. Εφόσον η διπλωματική εργασία εγκριθεί από την εξεταστική επιτροπή, κατατίθεται ηλεκτρονικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ».

Υπολογισμός βαθμού διπλώματος

Η βαθμολογική κλίμακα για όλα τα μαθήματα και τη διπλωματική εργασία, ορίζεται από το 0 έως 10. Θεωρείται ότι πέτυχε ο φοιτητής που έλαβε βαθμό 5 και άνω, σε όλα τα μαθήματα. Για τον υπολογισμό του βαθμού του μεταπτυχιακού διπλώματος πολλαπλασιάζεται ο βαθμός του κάθε μαθήματος και της διπλωματικής εργασίας με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων και το άθροισμα των επιμέρους γινόμενων διαιρείται με τον συνολικό αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Μ.Δ.Ε. Ο βαθμός υπολογίζεται με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου. Στο μεταπτυχιακό δίπλωμα αναγράφεται «καλώς» [για τους φοιτητές που έχουν μέσο όρο βαθμολογίας μικρότερο από 6,5] «λίαν καλώς» [για τους φοιτητές που έχουν μέσο όρο βαθμολογίας μεταξύ 6,5 και 8,5] και «άριστα» [για τους φοιτητές που έχουν μέσο όρο βαθμολογίας 8,5 και άνω].

Α' εξάμηνο:	3 μαθήματα X 10 πιστωτικές μονάδες	= 30 πιστωτικές μονάδες
Β' εξάμηνο:	3 μαθήματα X 10 πιστωτικές μονάδες	= 30 πιστωτικές μονάδες
	Διπλωματική εργασία	= 15 πιστωτικές μονάδες
	ΣΥΝΟΛΟ	75 πιστωτικές μονάδες

Πρόσβαση σε περαιτέρω σπουδές

Η απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος του ΠΜΣ «Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο, Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών και Συγκριτικές Νομικές Σπουδές» δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης σε διδακτορικές σπουδές.

Ειδίκευση

Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο & Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών

Περιεχόμενο Μαθημάτων & Μαθησιακά αποτελέσματα

Α' Εξάμηνο - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

• Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο

Διδάσκοντες

Καθηγητής Χαράλαμπος Παμπούκης

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Χρυσαφώ Τσούκα

Περιεχόμενο μαθήματος - Τα ζητήματα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου προέρχονται από τη θεμιτή και ισότιμη συνύπαρξη, κατά το διεθνές δίκαιο, κρατικών εννόμων τάξεων. Η συνύπαρξη αυτή είναι συνεπώς, το πλαίσιο, εντός του οποίου ανακύπτουν προβλήματα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, δηλαδή ρυθμίσεως σχέσεων, που συνδέονται με περισσότερες έννομες τάξεις. Τα προβλήματα αυτά αφορούν ειδικότερα τον καθορισμό του δικαίου, που εφαρμόζεται σε μία σχέση με στοιχεία αλλοδαπότητας· τι αξία έχει μία αλλοδαπή απόφαση στην ημεδαπή· πότε τα δικαστήρια της έννομης τάξης του δικάζοντος δικαστή (forum) έχουν εξουσία να διεξάγουν μία διεθνή δίκη, μία δίκη δηλαδή με στοιχεία αλλοδαπότητας· πότε κάποιο φυσικό πρόσωπο ορίζεται ως Έλληνας τι δικαιώματα έχουν οι αλλοδαποί στην Ελλάδα. Ο κοινός τόπος σε όλα αυτά τα θέματα είναι η αλλοδαπότητα και η συνύπαρξη εννόμων τάξεων. Σε αυτό το περιβάλλον, το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο είναι ο ευγενής κλάδος ανοχής, μελέτης, συνάρθρωσης με το νομικά διαφορετικό από όποιο επίπεδο και εάν προέρχεται και έχει τελικά ως αντικείμενο τη διεθνή ιδιωτική συνοχή των ανθρωπίνων σχέσεων. Το μάθημα επικεντρώνεται στα βασικά ζητήματα που συνθέτουν τη γενική θεωρία του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου και ειδικότερα περιλαμβάνει εξειδικευμένη ανάλυση των παρακάτω θεμάτων:

- του μεθοδολογικού πλουραλισμού στο ιδιωτικό διεθνές δίκαιο
- των ειδικότερων ζητημάτων που τίθενται ως προς τον νομικό χαρακτηρισμό
- της δομής, λειτουργίας και εφαρμογής του κανόνα σύγκρουσης αλλά και του εφαρμοστέου δικαίου
- των ζητημάτων διατοπικού και διαχρονικού δικαίου
- των εξαιρέσεων από την εφαρμογή του αλλοδαπού δικαίου και ιδίως της διεθνούς δημόσιας τάξεως με έμφαση στη νομολογιακή προσέγγιση στην Ελλάδα
- σύγχρονων ζητημάτων και θεωριών σχετικά με την εξέλιξη του ιδ.δ.δ

Μαθησιακά Αποτελέσματα - Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να:

- διαθέτουν εξειδικευμένο θεωρητικό υπόβαθρο και γνώσεις ιδιωτικού διεθνούς δικαίου μέσα από την κατανόηση των θεμελιωδών αρχών και ζητημάτων γενικής θεωρίας.
- μπορούν να αναπτύσσουν και να εξετάζουν κριτικά τα σχετικά αναφεύμενα ζητήματα.
- αξιολογούν τα εργαλεία του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

• Δίκαιο Διεθνούς Διαιτησίας

Διδάσκοντες

Καθηγητής Χαράλαμπος Παμπούκης

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Χρυσαφώ Τσούκα

Περιεχόμενο Μαθήματος - Η διαιτησία είναι αναμφισβήτητα ο καταλληλότερος θεσμός απονομής δικαιοσύνης για τις διαφορές που άπτονται του διεθνούς εμπορίου και ο μοναδικός θεσμός που μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του τομέα των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (Foreign Direct Investments), καθώς στην δεύτερη περίπτωση οι διαφορές φέρνουν συνήθως αντιμέτωπους τους επενδυτές, από την μία πλευρά και το Κράτος στο οποίο υλοποιείται η επένδυση, από την άλλη πλευρά. Στόχος του μαθήματος είναι λοιπόν η συγκριτική επισκόπηση όλων των σταδίων της διαιτητικής επίλυσης (προδιαιτητικό στάδιο - διαιτητικό στάδιο - αναγνώριση και εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης) αφενός των διεθνών εμπορικών διαφορών και αφετέρου των διαφορών που προκύπτουν από τις διεθνείς επενδυτικές συμφωνίες (International Investment Agreements) οι οποίες επιλύονται στα πλαίσια του Διεθνούς Κέντρου για τον Διακανονισμό των Διαφορών εξ Επενδύσεων (International Centre for the Settlement of Investment Disputes - ICSID) .

Μαθησιακά Αποτελέσματα - Το εν λόγω μάθημα επικεντρώνεται στις βασικές αρχές της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας, του σημαντικότερου μηχανισμού επίλυσης διαφορών για διασυνοριακές εμπορικές διαφορές.

Το μάθημα αποσκοπεί:

- να διασφαλίσει ότι οι φοιτητές αναπτύσσουν εμπεριστατωμένη γνώση και κατανόηση των βασικών αρχών και κανόνων της διεθνούς διαιτησίας υπό την οπτική του ελληνικού δικαίου αλλά και σε συγκριτική επισκόπηση.
- να δώσει στους φοιτητές την δυνατότητα να μπορούν να υιοθετούν μια κριτική άποψη σε σχέση με τα θεωρητικά αλλά και πρακτικά ζητήματα που ανακύπτουν στο πεδίο της επίλυσης διαφορών μέσω διαιτησίας.
- να μπορούν οι φοιτητές να συγκρίνουν και να αξιολογούν τις περισσότερες προτεινόμενες λύσεις αλλά και να διατυπώνουν σχετικές προτάσεις.

Α' Εξάμηνο – ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

• Δίκαιο Ελληνικής Ιθαγένειας

Διδάσκουσα Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Χρυσαφώ Τσούκα

Περιεχόμενο Μαθήματος - Η ιθαγένεια είναι ένας βασικός θεσμός των σύγχρονων εννόμων τάξεων, καθοριστικός εν πρώτοις της οργανώσεως των κρατών υπό την έννοια ότι η ιδιότητα του πολίτη ενός κράτους είναι καθοριστική του λαού του κράτους αυτού από τον οποία και πηγάζουν οι εξουσίες των επί μέρους οργάνων του συγκεκριμένου κάθε φορά κράτους. Πρόκειται ακριβέστερα για το δημοσίου δικαίου δεσμό ενός φυσικού προσώπου προς ένα κράτος, στον και του οποίου ανήκει το

πρόσωπο αυτό. Η ιθαγένεια εκτός από τις δημοσίου δικαίου συνέπειές της είναι σημαντική και όσον αφορά άλλους τομείς του δικαίου, όπως είναι το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο και το δίκαιο αλλοδαπών, καθώς είναι συχνά καθοριστική του εφαρμοστέου δικαίου προκειμένου για σχέσεις με στοιχεία αλλοδαπότητας καθώς και του νομικού καθεστώτος των αλλοδαπών, οι οποίοι διανύουν σε ένα άλλο κράτος. Όσον αφορά την ελληνική ιθαγένεια, θα πρέπει να σημειωθεί, ότι παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ήδη από την εποχή των επαναστατικών χρόνων, ενώ κατά την εξέλιξη του ελληνικού κράτους η σχετική ρύθμιση προκάλεσε σημαντικά προβλήματα ιδιαίτερου νομικού αλλά και κοινωνικού και πολιτικού ενδιαφέροντος. Κατά τα τελευταία χρόνια η ελληνική ιθαγένεια αποκτά νέο ενδιαφέρον λόγω της παρουσίας στην ελληνική επικράτεια μεταναστευτικού και προσφυγικού πληθυσμού, ένα μέσο προστασίας του οποίου είναι και η κτήση της ελληνικής ιθαγένειας. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται οι βασικές έννοιες και αρχές του δικαίου της ιθαγένειας εν γένει, το ελληνικό δίκαιο της ιθαγένειας αλλά και η διεθνής διάσταση του δικαίου της ιθαγένειας. Ως προς το τελευταίο αυτό σημείο θα πρέπει να σημειωθεί, ότι, όπως φαίνεται παγίως δεκτό, η ρύθμιση των ζητημάτων της ιθαγένειας ανήκει στην αρμοδιότητα του κάθε κράτους. Παρά την αδιαμφισβήτητη αυτή αρχή, το δίκαιο της (ελληνικής και όχι μόνον) ιθαγένειας βρίσκεται υπό την επίδραση του δημοσίου διεθνούς δικαίου καθώς και του δικαίου της Ευρωπαϊκής Εναγώς, προκειμένου για κράτη μέλη της ΕΕ, όπως η Ελλάδα. Έτσι στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται επίσης η επίδραση του δημοσίου διεθνούς δικαίου καθώς και του ενωσιακού δικαίου καθώς και η έννοια της ευρωπαϊκής ιθαγένειας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα - Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να:

- Μπορούν να κατανοήσουν σε βάθος τις βασικές αρχές και έννοιες του δικαίου της ιθαγένειας
- γνωρίζουν τις πηγές του δικαίου της ιθαγένειας
- γνωρίζουν τις ρυθμίσεις του δικαίου της ελληνικής ιθαγένειας, δηλαδή τους τρόπους κρίσεως και απώλειας της ελληνικής ιθαγένειας
- δύνανται να εντάσσουν τον προβληματισμό και τις διατάξεις για την ελληνική ιθαγένειας στο διεθνές και ενωσιακό περιβάλλον
- Δύνανται να υιοθετούν μια κριτική άποψη σε σχέση με τα θεωρητικά αλλά και πρακτικά ζητήματα που ανακύπτουν σε σχέση με την ελληνική ιθαγένεια.
- αναπτύξουν τις ικανότητες σύνθεσης σε εξειδικευμένα ζητήματα του δικαίου της ιθαγένειας, τα οποία συζητούνται τόσο στην ελληνική όσο και στη διεθνή έννομη τάξη.

• Συγκριτικό Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο

Διδάσκουσα Καθηγήτρια Ελένη Μουσταῖρα

Περιεχόμενο Μαθήματος - Εξετάζονται συγκριτικά, θέματα θεωρητικά του ΙΔΔ. Κυρίως μελετώνται τρεις θεματικές: Προστασία και διεκδίκηση πολιτιστικών αγαθών, Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο Αφερεγγυότητας, Ο δικονομικός κανόνας Forum Non Conveniens.

Μαθησιακά Αποτελέσματα - Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών / φοιτητριών με τις διαφορές και ομοιότητες των ιδιωτικών διεθνών δικαίων των κρατών, σε συγκεκριμένες θεματικές: Προστασία και διεκδίκηση πολιτιστικών αγαθών, Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο Αφερεγγυότητας, Ο δικονομικός κανόνας Forum Non Conveniens. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα έχουν εξοικειωθεί με τα ζητήματα που ανακύπτουν στις θεματικές αυτές καθώς και με τις λύσεις που επιλέγει το κάθε εθνικό ιδιωτικό διεθνές δίκαιο εν ευρεία εννοία (άρα και το εθνικό δικονομικό διεθνές δίκαιο). Επίσης, θα μπορούν να καταλάβουν και να αιτιολογήσουν τις διαφορές των σχετικών ρυθμίσεων.

Β' Εξάμηνο - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

• Δικονομικό Διεθνές Δίκαιο

Διδάσκοντες

Καθηγητής Χαράλαμπος Παμπούκης

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Χρυσafώ Τσούκα

Περιεχόμενο Μαθήματος - Το δικονομικό διεθνές δίκαιο είναι σήμερα ένα ραγδαία αναπτυσσόμενο τμήμα του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου. Και τούτο λόγω της τεράστιας πρακτικής σημασίας του, που έγκειται στο γεγονός ότι συχνά αποτελεί το πεδίο, όπου κρίνεται η έκβαση της επίλυσης μιας διαφοράς με στοιχεία αλλοδαπότητας. Οι ρυθμίσεις για τα ζητήματα του δικονομικού διεθνούς δικαίου είναι αντικείμενο ενοποίησης τόσο σε περιφερειακό επίπεδο, και ακριβέστερα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και σε διεθνές επίπεδο. Ενόψει των ανωτέρω είναι απαραίτητη η γνώση των σχετικών λύσεων από κάθε σύγχρονο νομικό. Έχοντας πρακτικό προσανατολισμό, το μάθημα εστιάζει στην προβληματική της διεθνούς δικαιοδοσίας, της αναγνώρισης και της εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ιδίως υπό το πρίσμα των Ευρωπαϊκών Κανονισμών «Βρυξέλλες Ι» και «Βρυξέλλες ΙΙ» καθώς και στον Κανονισμό 650/2012.

Μαθησιακά Αποτελέσματα - Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να:

- διαθέτουν εξειδικευμένο θεωρητικό υπόβαθρο και γνώσεις σε σχέση με το θεμελιώδες ερώτημα της θεμελίωσης και ενάσκησης της διεθνούς δικαιοδοσίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις
- έχουν πλήρη κατανόηση της νομολογίας των εθνικών και ευρωπαϊκών δικαστηρίων στις σχετικές θεματικές ενότητες
- μπορούν να αναπτύσσουν και να εξετάζουν κριτικά τα σχετικά αναφερόμενα ζητήματα
- αξιολογούν τα εργαλεία των Ευρωπαϊκών Κανονισμών στον σχετικό τομέα του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

• Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών

Διδάσκοντες

Καθηγητής Χαράλαμπος Παμπούκης

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Χρυσάφω Τσούκα

Περιεχόμενο Μαθήματος - Το δίκαιο διεθνών συναλλαγών έχει ως κύριο αντικείμενο τη διασυννοριακή επιχειρηματική δραστηριότητα, δραστηριότητα δηλαδή η οποία συνδέεται με περισσότερες από μία έννομες τάξεις. Η ύλη του μαθήματος κατατάσσεται σχηματικά σε δύο ενότητες, αυτή του ουσιαστικού δικαίου (που αφορά στο εφαρμοστέο δίκαιο) και εκείνη του δικονομικού δικαίου (που αφορά στις διεθνείς αντιδικίες). Η ιδιαίτερη προβληματική του κλάδου, η οποία πηγάζει από τον διεθνή χαρακτήρα των εννόμων σχέσεων, τις οποίες αφορά ο συγκεκριμένος δικαιοϊκός κλάδος, αναφύεται σε κάθε πτυχή της επιχειρηματικής δραστηριότητας, με αποτέλεσμα η ύλη του μαθήματος να έχει ιδιαίτερα μεγάλη έκταση, αντίστοιχη με το σύνολο του εμπορικού, αστικού και δικονομικού δικαίου που συνδέεται με το επιχειρείν. Ως εκ τούτου, η διδασκαλία του μαθήματος εστιάζει σε επιλεγμένες θεματικές και ενότητες, προκειμένου να επιτευχθεί ικανοποιητική εμβάθυνση και εμπέδωση των μεθοδολογικών εργαλείων του δικαίου των διεθνών συναλλαγών. Και τούτο προκειμένου να καταστεί σαφής η μεθοδολογική ιδιαιτερότητα των λύσεων, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την επιχειρηματική δραστηριότητα σε περιπτώσεις διασυννοριακού χαρακτήρα.

Μαθησιακά Αποτελέσματα - Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να:

- Μπορούν να κατανοήσουν σε βάθος τις βασικές αρχές και έννοιες του δικαίου των διεθνών συναλλαγών
- Αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες του στοιχείου της διασυννοριακότητας στις συναλλαγές με ειδίκευση στο δίκαιο των νομικών προσώπων
- Δύνανται να υιοθετούν μια κριτική άποψη σε σχέση με τα θεωρητικά αλλά και πρακτικά ζητήματα που ανακύπτουν σε σχέση με τη σύσταση, λειτουργία αλλά και εξέλιξη ενός νομικού προσώπου σε ένα διασυννοριακό περιβάλλον.
- αναπτύξουν τις ικανότητες σύνθεσης σε εξειδικευμένα ζητήματα του χώρου των διεθνών συναλλαγών όπου η αξιολόγηση του ρίσκου που αναλαμβάνουν οι εταιρείες είναι κεφαλαιώδους σημασίας.

Β' Εξάμηνο - ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

• Δίκαιο Καταστάσεως Αλλοδαπών

Διδάσκουσα *Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Χρυσάφω Τσούκα*

Περιεχόμενο Μαθήματος - Στο πλαίσιο του μαθήματος του Δικαίου Καταστάσεως Αλλοδαπών εξετάζονται η αντιμετώπιση των αλλοδαπών εν μέσω παγκοσμιοποίησης και μαζικής μετακινήσεως των πληθυσμών, η οποία δοκιμάζει την αποτελε-

σματικότητα του δικαίου και της προστασίας θεμελιωδών αξιών των δυτικών εννόμων τάξεων, Ειδικότερα, στο πλαίσιο του μαθήματος μελετώνται οι διάφορες πτυχές της ρυθμίσεως της εισόδου, παραμονής και απομακρύνσεως των αλλοδαπών στην / από την ελληνική επικράτεια υπό το πρίσμα τόσο του θετικού δικαίου όσο και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σε εθνικό αλλά και ενωσιακό και διεθνές επίπεδο. Θα πρέπει δε να σημειωθεί ότι οι σχετικές λύσεις εξετάζονται, όσον αφορά τόσο τους μετανάστες όσο και τους αιτούντες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα - Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να:

- Μπορούν να κατανοήσουν σε βάθος τις βασικές αρχές και έννοιες του δικαίου καταστάσεως αλλοδαπών
- γνωρίζουν τις πηγές του δικαίου καταστάσεως αλλοδαπών
- γνωρίζουν τις ρυθμίσεις του δικαίου της ελληνικής εννόμου τάξεως σχετικά με την είσοδο, τη διαμονή και την απομάκρυνση των διαφόρων κατηγοριών αλλοδαπών
- δύνανται να εντάσσουν τον προβληματισμό και τις διατάξεις του ελληνικού δικαίου αλλοδαπών στο διεθνές και ενωσιακό περιβάλλον
- Δύνανται να υιοθετούν μια κριτική άποψη σε σχέση με τα θεωρητικά αλλά και πρακτικά ζητήματα, τα οποία άπτονται του δικαίου αλλοδαπών υπό τις διάφορες εκφάνσεις του.

Ειδίκευση

Συγκριτικές Νομικές Σπουδές

Περιεχόμενο Μαθημάτων & Μαθησιακά αποτελέσματα

Α' Εξάμηνο - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

• Σύγκριση Νομικών Πολιτισμών

Διδάσκουσα Καθηγήτρια Ελένη Μουσταίρα

Περιεχόμενο Μαθήματος - Το κάθε δίκαιο αποτελεί έκφραση πολιτισμού και συνδέεται άμεσα με ένα συγκεκριμένο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό, ψυχολογικό και οικονομικό πλαίσιο, άρα είναι μοναδικό και διαφορετικό από οποιοδήποτε άλλο. Οι αναφορές σε νομικούς πολιτισμούς έχουν πολλαπλασιασθεί. Η χρησιμοποίηση του όρου «νομικός πολιτισμός» επιτυγχάνει διάταξη του διανοητικού πεδίου του συγκριτολόγου. Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού, επιδιώκεται η εμβάθυνση σε θεωρητικούς προβληματισμούς των σύγχρονων προσεγγίσεων στη σύγκριση δικαίων αλλά και η έρευνα και μελέτη διαφόρων νομικών πολιτισμών όλου του κόσμου.

Μαθησιακά Αποτελέσματα - Το μάθημα αποσκοπεί στον εμπλουτισμό των γνώσεων των φοιτητών σχετικά με τις νεότερες προσεγγίσεις/μεθόδους που ακολουθούνται στο Συγκριτικό Δίκαιο. Ο τίτλος του μαθήματος ταυτίζεται με τον τίτλο μιας από αυτές τις προσεγγίσεις, το περιεχόμενό του όμως επεκτείνεται σε όλες. Ειδικότερα, παρουσιάζονται και μελετώνται: η παλαιότερη μέθοδος των «οικογενειών δικαίων», η λειτουργική μέθοδος, η σύγκριση νομικών πολιτισμών, η σύγκριση νομικών παραδόσεων, οι νομικές μεταφυτεύσεις, η σύγκριση δικαίων ως ερμηνευτική – και φιλοσοφικά εννοούμενη – διαδικασία. Οι φοιτητές εξοικειώνονται με τον πλούτο αυτών των προσεγγίσεων και εκπαιδεύονται στη συγκριτική έρευνα και μελέτη διαφόρων δικαίων, όλου του κόσμου. Η διεπιστημονικότητα θεωρείται πλέον εκ των ων ουκ άνευ, για τη σύγκριση δικαίων, οπότε εμπλουτίζονται τα μαθήματα και με γνώσεις άλλων επιστημονικών κλάδων (π.χ. ιστορίας, ιστορίας δικαίου, γλωσσολογίας, εθνολογίας, ανθρωπολογίας, γεωπολιτικής, κλπ), προς επίτευξη ακριβέστερων αποτελεσμάτων κατά τη συγγραφή εργασιών

• Ανθρωπολογία Δικαίου

Διδάσκων Επίκουρος Καθηγητής Ανδρέας Χέλμης

Περιεχόμενο Μαθήματος - Συγκρότηση του επιστημονικού κλάδου : ανθρωπολογία και αποικιοκρατία· ανθρωπολογία τού δικαίου (φυσικό δίκαιο, νομικός εξελικτισμός, παραδοσιακά και νεότερικά δίκαια, νομικός πλουραλισμός)· μεθοδολογία. Διακρίσεις μεταξύ εθνολογίας, εθνογραφίας, λαογραφίας, ανθρωπολογίας. Ιστορία τής ανθρωπολογικής σκέψης: θεωρητικά ρεύματα και σχολές. Οικογένεια και συγγενικές σχέσεις· συστήματα και ορολογία συγγένειας. Πολιτική οργάνωση και συστήματα εξουσίας. Διαχείριση και επίλυση διαφορών· θρησκεία και τελετουργίες. Δώρο και ανταλλαγή. Γη και συστήματα γαιοκτησίας· εκμετάλλευση γαιών.

Μαθησιακά Αποτελέσματα - Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών με την προβληματική της πολιτισμικής ετερότητας και διαφορετικότητας, που αποτελούν αντικείμενο της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας. Ειδικότερα, θα γίνει αναφορά σε θεσμούς και δικαιοϋκτικές εμπειρίες που συναντώνται σε κοινωνίες «άλλες», οι οποίες βρίσκονται στις περιφέρειες τού δυτικού κόσμου. Παράλληλα, οι φοιτητές που θα παρακολουθήσουν το μάθημα θα αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη και τις ικανότητες σύνθεσης, θα ασκηθούν στην ανάπτυξη επιχειρηματολογίας, θα εκπαιδευτούν στις διαδικασίες της επιστημονικής έρευνας με την επαφή τους με τα μεθοδολογικά εργαλεία και τις θεωρητικές κατευθύνσεις της Ανθρωπολογίας του δικαίου.

Α' εξάμηνο - ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

- Συγκριτικό Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο

Διδάσκουσα Καθηγήτρια Ελένη Μουσταΐρα

Περιεχόμενο Μαθήματος - Εξετάζονται συγκριτικά, θέματα θεωρητικά του ΙΔΔ. Κυρίως μελετώνται τρεις θεματικές: Προστασία και διεκδίκηση πολιτιστικών αγαθών, Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο Αφερεγγυότητας, Ο δικονομικός κανόνας Forum Non Conveniens.

Μαθησιακά Αποτελέσματα - Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών με τις διαφορές και ομοιότητες των ιδιωτικών διεθνών δικαίων των κρατών, σε συγκεκριμένες θεματικές: Προστασία και διεκδίκηση πολιτιστικών αγαθών, Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο Αφερεγγυότητας, Ο δικονομικός κανόνας Forum Non Conveniens. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές θα έχουν εξοικειωθεί με τα ζητήματα που ανακύπτουν στις θεματικές αυτές καθώς και με τις λύσεις που επιλέγει το κάθε εθνικό ιδιωτικό διεθνές δίκαιο εν ευρεία έννοια (άρα και το εθνικό δικονομικό διεθνές δίκαιο). Επίσης θα μπορούν να κατά-λάβουν και να αιτιολογήσουν τις διαφορές των σχετικών ρυθμίσεων.

- Θέματα Κοινωνιολογίας του Δικαίου

Διδάσκουσα Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ελένη Ρεθυμιωτάκη

Περιεχόμενο Μαθήματος - Το μάθημα εμβαθύνει και εξειδικεύει τους φοιτητές σε σύγχρονες θεματικές που αφορούν τη σχέση δικαίου, επιστήμης και τεχνολογίας υπό την κοινωνιολογική οπτική ιδίως την κριτική και συστημική θεωρία, την κοινωνιολογία της επιστήμης και τις Σπουδές Επιστήμης και Τεχνολογίας (Science and Technology Studies- STS). Πρόκειται για ένα διεπιστημονικό πεδίο όπου η κοινωνιολογία του δικαίου συνεισφέρει πρώτον με τις κλασσικές θεωρητικές υποθέσεις της αφενός για τις σχέσεις πολύπλοκης αλληλεπίδρασης του δικαίου με την οικονομία, την πολιτική και τον πολιτισμό και αφετέρου για τον κανονιστικό και νομικό πλουραλισμό. Δεύτερον αξιοποιεί τις έρευνες της τόσο για τον ρόλο του δικαίου

στην προώθηση της τεχνοεπιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης εφαρμογών όσο και για τις προκλήσεις που αυτή θέτει στην έννοιες και τις κατηγορίες του δικαίου, το κράτος δικαίου, την δημοκρατία και τα δικαιώματα. Ειδικότερα επιχειρείται πρώτον, η κριτική αμφισβήτηση του στερεότυπου ότι το δίκαιο ακολουθεί ασθμαίνοντας την επιστήμη και η μετατόπιση στην εγγενή αλληλεπίδρασή τους, δηλαδή στο πως το δίκαιο και η επιστήμη ως συστήματα γνώσης, θεσμών και διαδικασιών συνδιαμορφώνουν τον κοινωνικό μετασχηματισμό επιταχύνοντας την υλική και συμβολική καινοτομία. Αξιοποιείται η κριτική θεωρία της γνώσης και τεχνολογίας και η συμβολή των STS για την κοινωνική κατασκευή και συμπαραγωγή της επιστήμης. Δεύτερον, αναδεικνύονται οι διαφορετικές εκδοχές ρύθμισης της επιστήμης μέσω διεπιστημονικών επιτροπών ή επιστημονικών και κοινωνικών δικτύων καθώς και η αποτίμηση της λειτουργίας τους. Τρίτον συγκρίνονται τα διαφορετικά μοντέλα νομικής ρύθμισης της τεχνοεπιστήμης, ιδίως το αμερικανικό και το ενωσιακό όπως αυτό τείνει να εξελιχτεί με αναφορά σε ειδικότερα τεχνοεπιστημονικά πεδία π.χ. της βιοϊατρικής, της ψηφιοποίησης και των περιβαλλοντικών ζητημάτων και ειδικά ζητήματα προς ρύθμιση.

Μαθησιακά Αποτελέσματα - Με το πέρας του μαθήματος, ο φοιτητής θα διαθέτει τα εφόδια ώστε:

- Να έχει αποδεδειγμένα γνώση και κατανόηση της πολύπλοκης αλληλεπίδρασης μεταξύ οικονομίας, πολιτικής, κοινωνίας και των πολιτισμού που καθορίζει το πώς παράγεται η επιστημονική γνώση και γίνονται οι τεχνολογικές εφαρμογές της.
- Να κατανοεί ολοκληρωμένα τις προκλήσεις που θέτει η ρύθμιση της τεχνοεπιστήμης στις νομικές έννοιες και κατηγορίες, στο κράτος δικαίου, την δημοκρατία καθώς και δικαιώματα (γενικά και ειδικά στις περιπτώσεις μελέτης)
- Να μπορεί να αξιολογεί τις δικαιοπολιτικές διαστάσεις των νομικών κανόνων που καλείται να χειρίζεται, συνδυάζοντας γνώσεις για πολύπλοκα θέματα σε ενωσιακό και σε εθνικό επίπεδο
- Θα μπορεί να αμφισβητεί τα στερεότυπα και να αντιλαμβάνεται τον ρόλο του δικαίου και των ειδικότερων κλάδων του στην οργάνωση και την οριοθέτηση της τεχνολογίας.
- Να έχει την ικανότητα να αξιοποιήσει τις κρατούσες αλλά και τις κριτικές προσεγγίσεις με τα αντίστοιχα μεθοδολογικά εργαλεία για πρωτότυπη θεωρητική ανάπτυξη και ερευνητική εφαρμογή των νομικών και ηθικών κανόνων ιδίως για την βιοϊατρική και την ψηφιακή τεχνολογία τοποθετώντας τους εντός του διεπιστημονικού πλαισίου όπου σήμερα αναπτύσσονται.
- Να είναι σε θέση να κοινοποιεί με σαφήνεια και καθαρότητα τα συμπεράσματα του αλλά και τη γνώση και τις λογικές παραδοχές στα οποία αυτά στηρίζονται, τόσο σε εξειδικευμένο όσο και σε μη εξειδικευμένο κοινό ιδίως όσον αφορά την σχέση του δικαίου με την τεχνολογία
- Να προβληματιστεί ως νομικός της πράξης για το πώς μπορούν να ενεργοποιηθούν τα δικαιοτικά ιδεώδη του ανθρωπισμού και της κοινωνικής δικαιοσύνης για να αντιμετωπιστεί η ανισότητα και να αναδειχθεί η διαφορετικότητα

Β' Εξάμηνο - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

• Ειδικά Θέματα Συγκριτικού Δικαίου

Διδάσκουσα Καθηγήτρια Ελένη Μουσταῖρα

Περιεχόμενο Μαθήματος - Με βάση τη μελέτη και σύγκριση των νομικών πολιτισμών, που διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο, γίνεται σύγκριση δικαίων σε ειδικότερα θέματα, π.χ. Συγκριτικό δίκαιο και θρησκεία, Επιρροή του Κομφουκιανισμού στο δίκαιο της Κίνας, Οι συνέπειες της αποικιοκρατίας στα δίκαια διαφόρων περιοχών του κόσμου, Επιρροή των δυτικών δικαίων στην Ιαπωνία, κλπ.

Μαθησιακά Αποτελέσματα - Το μάθημα αποσκοπεί στο να εξοικειωθούν οι φοιτητές με ειδικά θέματα συγκριτικού δικαίου. Με βάση τις γνώσεις που αποκόμισαν οι φοιτητές από τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου, επιχειρείται η ανάλυση/μελέτη ειδικών θεμάτων. Ενισχύεται η κριτική σκέψη των φοιτητών, οι οποίοι μαθαίνουν να προσεγγίζουν/μελετούν όσο το δυνατόν εκ των έσω τα διάφορα δίκαια του κόσμου και τις διάφορες επιρροές που τα δίκαια αυτά έχουν δεχτεί στο παρελθόν. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος στο τέλος του εξαμήνου, θα έχουν «κατακτήσει» ένα πολύ καλό επίπεδο γνώσεων συγκριτικής μελέτης δικαίων (και σε γενικά και σε ειδικά θέματα), οι οποίες γνώσεις θα τους είναι εξαιρετικά χρήσιμες και σε θεωρητικό επίπεδο ερμηνείας και σε πρακτικό επίπεδο αντιμετώπισης συγκεκριμένων ζητημάτων.

• Κοινοδίκαιο (Common Law) και Αστικό Δίκαιο: Θεμελιώδεις Αρχές

Διδάσκων Αναπληρωτής Καθηγητής Φίλιππος Βασιλόγιαννης

Περιεχόμενο Μαθήματος - Η οπτική γωνία του μαθήματος είναι φιλοσοφική, ιστορική και συγκριτική. Επίκεντρο των παραδόσεων είναι το ζήτημα του αν, πώς και κατά πόσον οι κλάδοι του κοινοδικαίου και του ηπειρωτικού αστικού δικαίου (ιδίως το εμπράγματο δίκαιο και το δίκαιο των συμβάσεων και των αδικοπραξιών), παρά τις διαφορές τους, διέπονται από κοινές θεμελιώδεις αρχές (μη διανεμητικής) δικαιοσύνης.

I. Θεωρία

1. Πηγές του δικαίου: α) Σύγχρονο ρωμαϊκό δίκαιο. β) Κοινοδίκαιο
2. Διορθωτική και διανεμητική δικαιοσύνη: η αριστοτελική παράδοση και η σύγχρονη συζήτηση
3. Το σκάνδαλο της ατομικής ιδιοποίησης και θεωρίες της ιδιοκτησίας
4. Δύο έννοιες του δικαιώματος, της ζημίας και της σύμβασης

II. Εφαρμογές

1. Άρνηση ιατρού: α) σε άμβλωση, β) σε ευθανασία
2. Ακούσια πατρότητα
3. Κλωνοποίηση και τεχνητή αναπαραγωγή

4. Η υπόθεση του Nicolas Perruche
5. Αυτονομία του ασθενούς και αγαθοπραξία του ιατρού
6. Moore v. Regents of the University of California

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

- Ενίσχυση της διαφάνειας της μάθησης και των τίτλων σπουδών Ανώτατης Εκπαίδευσης που απονέμονται στις χώρες που συμμετέχουν στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης.
- Αμοιβαία κατανόηση και εμπιστοσύνη σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.
- Διευκόλυνση της διεθνούς αναγνώρισης περιόδων και των τίτλων σπουδών κάθε χώρας.
- Διευκόλυνση της διεθνούς κινητικότητας των φοιτητών και αποφοίτων με σκοπό τη συνέχιση των σπουδών τους ή την εργασία.

Ειδικότερα: Απόκτηση πολύ εξειδικευμένων γνώσεων αιχμής σε πεδίο εργασίας και σπουδών που αποτελούν τη βάση για πρωτότυπη σκέψη. Κριτική επίγνωση των ζητημάτων γνώσης στο πεδίο του συγκριτικού δικαίου και στη διασύνδεσή του με διαφορετικά πεδία. Εξειδικευμένες δεξιότητες επίλυσης δικαϊκών προβλημάτων και διαχείριση προβλημάτων που είναι σύνθετα, απρόβλεπτα και απαιτούν νέες στρατηγικές προσεγγίσεις.

Β' Εξάμηνο - ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

• Δίκαιο και Τέχνη

Διδάσκουσα Καθηγήτρια Ελένη Μουσταΐρα

Περιεχόμενο Μαθήματος - Και το δίκαιο και η τέχνη είναι εκφάνσεις συγκεκριμένου πολιτισμού, σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο. Δεν είναι δύο κόσμοι διαφορετικοί. Στο μάθημα αυτό αναζητούμε τη σχέση μεταξύ τους. Ερευνώνται και μελετώνται διάφορα επιμέρους θέματα, αλλά και η σχέση του δικαίου με τις διάφορες μορφές τέχνης: Δίκαιο και Λογοτεχνία, Δίκαιο και Μουσική, Δίκαιο και Ποίηση, Δίκαιο και Αρχιτεκτονική, Δίκαιο και Κινηματογράφος.

Μαθησιακά Αποτελέσματα - Οι φοιτητές έχουν ήδη εξοικειωθεί αρκετά με τη σύγκριση δικαίων, στην οποία – με βάση τις εξελίξεις των πρόσφατων δεκαετιών, κυρίως – αξιοποιούν και εργαλεία και πορίσματα και άλλων επιστημονικών κλάδων, προκειμένου να έχουν πλουσιότερα και ακριβέστερα αποτελέσματα. Η αμφισβήτηση της αυτονομίας του δικαίου, ήδη από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, οδήγησε σε αναζήτηση της σχέσης αυτού και με άλλους κλάδους. Ξεκινώντας από τη νομική επιστημονική κίνηση «δίκαιο και κοινωνία», προχώρησαν οι ερευνητές στην αναζήτηση και άλλων συνδέσεων του δικαίου. Αρχές της δεκαετίας του '70 εμφανίστηκαν τα πρώτα έργα δικαίου και λογοτεχνίας και στη συνέχεια επεκτάθηκε αυτή η έρευνα και σε άλλους χώρους της τέχνης, με αποτέλεσμα να υπάρχει πλέον μια εξαιρετικά πλούσια συγγραφική παραγωγή σχετικών βιβλίων και άρθρων. Οι φοιτητές μαθαί-

νουν να ανιχνεύουν/αποκαλύπτουν όψεις και εκφράσεις του δικαίου μέσα σε έργα λογοτεχνικά, μουσικά, αρχιτεκτονικά, κινηματογραφικά, κλπ. Η πολιτισμική μελέτη του δικαίου αποκαλύπτει τη «σημαίνουσα ισχύ του δικαίου και την ισχύ του δικαίου επί της σημασίας». Εκπαιδεύονται οι φοιτητές στην ερμηνεία – μεταξύ άλλων – του δικαίου, της τέχνης, και της μεταξύ τους σύνδεσης.

Διδάσκοντες του ΠΜΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΜΠΟΥΚΗΣ

Καθηγητής Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου
Τομέας Διεθνών Σπουδών
Ακαδημίας 45, 10672 Αθήνα
2103688633, hpamboukis@law.uoa.gr

ΕΛΙΝΑ (ΕΛΕΝΗ) ΜΟΥΣΤΑΪΡΑ

Καθηγήτρια Συγκριτικού Δικαίου
Τομέας Διεθνών Σπουδών
Ακαδημίας 45, 10672 Αθήνα,
2103688629, emoustai@law.uoa.gr

ΧΡΥΣΑΦΩ ΤΣΟΥΚΑ

Αναπλ. Καθηγήτρια Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου
Τομέας Διεθνών Σπουδών
Ακαδημίας 45, 10672, Αθήνα
2103688633, chtsouca@law.uoa.gr

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΑΝΝΗΣ

Αναπλ. Καθηγητής Φιλοσοφίας του Δικαίου
Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου
Ακαδημίας 45, 10672, Αθήνα
2103688613, pvassil@law.uoa.gr

ΕΛΕΝΗ ΡΕΘΥΜΙΩΤΑΚΗ

Αναπλ. Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας του Δικαίου
Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου
Ακαδημίας 45, 10672, Αθήνα
2103688602, erethemn@law.uoa.gr

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΕΛΜΗΣ

Επικ. Καθηγητής Ιστορίας & Θεωρίας του Δικαίου
Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου
Ακαδημίας 45, 10672, Αθήνα
2103688635, helmand@law.uoa.gr

ΔΡ. ΦΑΙΔΩΝ ΒΑΡΕΣΗΣ

Τομέας Διεθνών Σπουδών
Ακαδημίας 45, 10672, Αθήνα
fvaresis@law.uoa.gr

ΔΡ. ΣΩΤΗΡΙΑ ΣΚΥΤΙΩΤΗ

Τομέας Διεθνών Σπουδών
Ακαδημίας 45, 10672, Αθήνα
sotskytioti@law.uoa.gr

Ακαδημαϊκός Σύμβουλος του ΠΜΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΟΥΡΓΟΥΡΙΝΗΣ

Επικ. Καθηγητής Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου
Τομέας Διεθνών Σπουδών
Ακαδημίας 45, 10672, Αθήνα
2103688628, agourg@law.uoa.gr

Γραμματεία του ΠΜΣ

ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Τομέας Διεθνών Σπουδών
Ακαδημίας 45, ημιώροφος, 10672, Αθήνα
2103688675, mzacharop@uoa.gr

Ηλεκτρονική σελίδα

https://www.law.uoa.gr/metaptychiakes_spydes/

Αίθουσες διδασκαλίας & εξετάσεων

- Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών (Σίνα 3)
- Νομική Σχολή (Σόλωνος 57)
- Νομική Σχολή (Ακαδημίας 45)

Πρόσβαση

Πληροφορίες για τα δρομολόγια των συγκοινωνιών:

<https://www.oasa.gr>

<https://stasy.gr>

Βιβλιοθήκη της Νομικής Σχολής

Σόλωνος 104 και Μαυρομιχάλη 17, 210 368 8113

<http://law.lib.uoa.gr>

<http://www-en.lib.uoa.gr/libraries/law.html>

<https://www.youtube.com/channel/UCA6v5nuKmISHP-6VNUo-OiA>

Η Βιβλιοθήκη της Νομικής Σχολής στεγάζεται στο κτήριο του Παλαιού Χημείου (Σόλωνος 104). Η ενιαία Βιβλιοθήκη, δημιουργήθηκε το 2016 και αποτελεί μετεξέλιξη των Νομικών Φροντιστηρίων - Σπουδαστηρίων, τα οποία χρονολογούνται από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Αθηνών και της Νομικής Σχολής (1837). Η συλλογή της συγκρίνεται επάξια με τις αντίστοιχες συλλογές μεγάλων πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών του εξωτερικού και καλύπτει σε ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία όλους τους κλάδους του Ηπειρωτικού και Αγγλοσαξονικού Δικαίου. Διαθέτει πλούσιο ψηφιακό υλικό, αναπτύσσει τη δική της ψηφιακή νομική συλλογή και εξασφαλίζει πρόσβαση σε εθνικές και διεθνείς βάσεις νομικών δεδομένων. Είναι οργανωμένη και λειτουργεί κατά τα σύγχρονα πρότυπα ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, διαθέτει κατρητισμένο προσωπικό το οποίο οργανώνει τη συλλογή και εξυπηρετεί τις ανάγκες των χρηστών μέσω των τμημάτων διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης, εξυπηρέτησης και δανεισμού, καθώς και του τμήματος προσκτήσεων και βιβλιοθηκονομικής επεξεργασίας.

Η Βιβλιοθήκη καλύπτει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των μελών της Νομικής Σχολής

καθώς και την ευρύτερη νομική κοινότητα, παρέχοντας ολοκληρωμένη πρόσβαση σε έγκαιρη και έγκυρη νομική πληροφόρηση. Επίσης, συμμετέχει και προωθεί τις ακαδημαϊκές δραστηριότητες των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων υποστηρίζοντας τον εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και ανθρωπιστικό ρόλο του ΕΚΠΑ.

Καταλαμβάνει χώρους 1300 m² στο ισόγειο, τον πρώτο και το δεύτερο όροφο του κτηρίου του Παλαιού Χημείου (εικονική επίσκεψη και περιήγηση στο κανάλι της Βιβλιοθήκης στο YouTube).

Για τη δια ζώσης εξυπηρέτηση διαθέτει στις εγκαταστάσεις της δύο αναγνωστήρια στο επίπεδο του δευτέρου ορόφου και ένα στο επίπεδο του πρώτου ορόφου, ενώ θέσεις μελέτης υπάρχουν και στο επίπεδο του ισόγειου όπου φιλοξενούνται οι συλλογές ταξιθετημένες ανά τομέα δικαίου. Ο συνολικός αριθμός των θέσεων εξυπηρέτησης σε όλα τα επίπεδα ανέρχονται στις 275. Σε περιόδους αυξημένης ζήτησης (περίοδος εξετάσεων) διατίθενται ως αναγνωστήρια και τα δυο Αμφιθέατρα του κτηρίου.

Η βιβλιοθήκη διαθέτει επίσης wifi και υποδομές για χρήση προσωπικών Η/Υ. Επίσης διαθέτει 17 Η/Υ για το κοινό (σταθμούς αναζήτησης στον κατάλογο OPAC, πρόσβαση στο διαδίκτυο και συγγραφή εργασιών).

Φιλοξενεί περίπου 100.000 τόμους βιβλίων η πλειοψηφία των οποίων χρονολογούνται από τις αρχές του 20ου αιώνα έως σήμερα ενώ διαθέτει και συλλογή σπανίων βιβλίων που χρονολογούνται από το 1600 περίπου. Η ανάπτυξη της συλλογής γίνεται σε συνεχή βάση από αγορές αλλά και δωρεές.

Διαθέτει επίσης 1.000 περίπου τίτλους περιοδικών νομικού περιεχομένου σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή τα περισσότερα εκ των οποίων διατίθενται πλέον ηλεκτρονικά μέσω των ελληνικών και ξενόγλωσσων συνδρομητικών βάσεων δεδομένων που διασφαλίζονται από ποικίλες πηγές (κονδύλια της Βιβλιοθήκης, της Κοσμητείας και των ΠΜΣ της Νομικής Σχολής, μέσω της Κοινοπραξίας Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών). <http://law.lib.uoa.gr/ypiresies/baseis-nomikon-dedomenon.html>

Η Βιβλιοθήκη βρίσκεται στη διαδικασία διαμόρφωσης χώρων και απόκτησης εξοπλισμού για σταθμούς εργασίας υποστήριξης Φοιτητών με Αναπηρίες (ΦμεΑ), ενώ Βρίσκεται σε άμεση συνεργασία με τη Μονάδα προσβασιμότητα του ΕΚΠΑ

Εργαστήριο Νομικής Πληροφορικής

Ακαδημίας 47, 3ος όροφος, 210 368 8608

<http://lii.law.uoa.gr/>

Στο χώρο αυτό οι φοιτητές με τη χρήση του αριθμού μητρώου τους και του προσωπικού κωδικού (PIN) που έχουν ορίσει και τη διαδικασία εγγραφής στις υπηρεσίες επιτρέπεται να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο και σε επιλεγμένες ψηφιακές βιβλιοθήκες μέσω σειράς διαθέσιμων Η/Υ.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΠΑΡΟΧΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

Ψηφιακές παροχές

Πανεπιστημιακό email, Wi-Fi, VPN, ακαδημαϊκές βιντεοδιαλέξεις κ.ά.

https://www.uoa.gr/el/foitites/ilektronikes_ypiresies/psifiakes_parocheis/

Ηλεκτρονική τάξη (e-class)

Υποστήριξη της ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης στο ΕΚΠΑ

<https://eclass.uoa.gr>

Ακαδημαϊκή ταυτότητα

Πρόσβαση σε ακαδημαϊκές υπηρεσίες και παροχή εκπτώσεων σε εισιτήρια μεταφορικών μέσων, πολιτιστικών εκδηλώσεων, μουσείων κ.ά.

<https://academicid.minedu.gov.gr>

Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης

Για πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές όπως περιοδικά, βιβλία, βιβλιογραφικές βάσεις, ψηφιακές συλλογές και θεματικές πύλες

<http://www.lib.uoa.gr>

Συνήγορος του φοιτητή

Προβλήματα με ακαδημαϊκές και διοικητικές υπηρεσίες, παραβίαση διατάξεων και κανόνων της πανεπιστημιακής νομοθεσίας και δεοντολογίας

sinigorosfititi@uoa.gr

Μονάδα προσβασιμότητας για φοιτητές με αναπηρία

Καταγραφή απαιτήσεων, παροχή βοήθειας στην προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού, θέματα μετακίνησης, ψυχολογική συμβουλευτική κ.ά.

<https://access.uoa.gr>

Μονάδα υποστήριξης αλλοδαπών φοιτητών

Για την υποστήριξη των αλλοδαπών φοιτητών, πριν και μετά την άφιξή τους στη χώρα, σχετικά με θέματα διαδικασιών, ενεργειών και επικοινωνίας με άλλους φορείς του Δημοσίου

<https://issu-el.uoa.gr/>

Γραφείο διασύνδεσης

Θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού, συμβουλευτικής σταδιοδρομίας και σύνδεσης με την αγορά εργασίας

<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/>

Φοιτητική εστία

Στέγαση 1064 φοιτητών με κοινωνικά κριτήρια.

<http://fepa.uoa.gr/prosbash.html>

Τμήμα σίτισης φοιτητών

Δωρεάν σίτιση των ενεργών φοιτητών. Για προϋποθέσεις και επιμέρους θέματα:

https://www.lesxi.uoa.gr/el/foititiki_merimna/tmima_sitisis_foititon/

Υγειονομική υπηρεσία

Για τους φοιτητές που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη

https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/ygeionomiki_ypiresia/

Μονάδα ψυχοκοινωνικής παρέμβασης

Για βοήθεια και υποστήριξη, αλλά και εκπαίδευση σε μηχανισμούς διαχείρισης δυσκολιών

<http://psychpar.lesxi.uoa.gr>

Διδασκαλείο ξένων γλωσσών

Διδασκαλία 25 ξένων γλωσσών. Οι φοιτητές του ΕΚΠΑ έχουν μειωμένα δίδακτρα.

<http://www.didaskaleio.uoa.gr>

Πανεπιστημιακό γυμναστήριο-κολυμβητήριο

Ανοικτά γήπεδα, κλειστό γυμναστήριο και κολυμβητήριο

https://www.uoa.gr/foitites/paroches_drastiriotites/panepistimiako_gymnastirio/

Πολιτιστικός όμιλος φοιτητών

Για την υποστήριξη και προώθηση των καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων των φοιτητών

https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/politistikos_omilos_panepistimiou_athinon_pofpa/